

Til § 8

Der foreslås i 1. pkt. en forældelsesfrist på 10 år for selve retten til fordring på pension, livrente, aftægtsydelse, underholdsbidrag eller anden lignende ydelse, der forfalder med bestemte mellemrum og ikke er afdrag på en skyldig hovedstol. De enkelte ydelser i henhold til grundfordringen forældes som selvstændige krav efter de almindelige regler i lovforslagets §§ 2 og 3, jf. 2. pkt.

Der skal efter forslaget være tale om et krav, som støttes enten på en *aftale* eller på en *afgørelse*. Som eksempel på det første kan nævnes en aftale om pension, livrente eller aftægt og som eksempel på det sidste en dom eller en forvaltningsafgørelse, der pålægger en familieretlig underholdsforpligtelse.

En aftale eller afgørelse, som alene fastslår en principiel pligt til at betale underholdsbidrag, men forudsætter, at der ikke skal betales noget, før et beløb senere måtte blive fastsat, vil ikke være omfattet af § 8.

Desuden omfatter bestemmelsen *ikke* krav, der støttes på en *lovbestemt forpligtelse*. Selve retten til med virkning for fremtiden at få pålagt en (tidligere) ægtefælle en forpligtelse til at betale underholdsbidrag eller selve retten til for fremtiden at modtage en lovbestemt offentlig ydelse, f.eks. førtidspension eller folkepension, vil således ikke forældes. Dette svarer til, hvad der antages at følge af gældende ret. Det indebærer også, at i tilfælde, hvor krav på underholdsbidrag i henhold til en dom eller en afgørelse er forældet, er der intet til hinder for, at den berettigede på ny ansøger om, at der træffes afgørelse om fastsættelse af underholdsbidrag.

En *grundbyrderet* er undtaget – dvs. selve retten til af den til enhver tid værende ejer af en fast ejendom at kræve visse periodiske ydelser – jf. udtrykkeligt lovforslagets § 25, stk. 5.

Bestemmelsens opregning af de omfattede typer af fordringer er ikke udtømmende, jf. formuleringen »eller anden lignende ydelse«. For at være omfattet af bestemmelsen skal der være tale om en ydelse af samme karakter som de opregnede. Bestemmelsen vil f.eks. ikke omfatte leje, medlemskontingent eller andre ydelser, der har karakter af betaling i løbende, gensidige skyldforhold.

Reglen vil f.eks. kunne have betydning i relation til erhvervsudygtighedsforsikringer som et supplement til reglen i forsikringsaftalelovens § 29, jf. herved Ugeskrift for Retsvæsen 2003.1791 H.

Den 10-årige forældelsesfrist skal efter forslaget regnes fra den dag, da den sidste ydelse blev betalt, eller, hvis ingen betaling har fundet sted, fra den dag, da den første ydelse kunne kræves betalt. Det sidste led

vil kunne have betydning i tilfælde, hvor den aktuelle virkning af skyldforholdet er udskudt til en uvis fremtid, f.eks. en forsikringsbegivenhed, og i tilfælde, hvor virkningen af skyldforholdet er udskudt til et bestemt tidspunkt, der ligger mere end 10 år frem i tiden, f.eks. en aftale om pensionsudbetaling ved det fyldte 70. år. I disse tilfælde begynder forældelsesfristen således først at løbe, efter at den udløsende begivenhed er indtrådt.

Det følger af 2. pkt., at fordringerne på de enkelte ydelser i henhold til grundfordringen forældes som selvstændige krav efter de almindelige regler i §§ 2 og 3. Hvis grundfordringen forældes i medfør af 1. pkt., forældes også ethvert krav på de enkelte ydelser, dvs. også ydelser, som ikke selvstændigt ville være forældet efter de almindelige regler, jf. ordet »desuden« i 2. pkt. samt lovforslagets § 23, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Lovforslagets §§ 9 og 10 indeholder regler om udskudt begyndelsestidspunkt og tillægsfrist i tilfælde, hvor der består et særligt pligtforhold mellem fordringshaveren og skyldneren, og hvor kravet udspringer af skyldnerens tilsidesættelse af sine forpligtelser over for fordringshaveren.

I § 9 foreslås det, at forældelsesfristerne i § 3, stk. 1 og 3, for fordringer, der tilkommer en person under værgemål mod værgen, og som udspringer af dennes tilsidesættelse af sine forpligtelser som væрге, først skal begynde at løbe ved værgemålets ophør.

Begrebet »værgemål« omfatter de typer af værgemål, der er omfattet af værgemålsloven, jf. lov nr. 388 af 14. juni 1995 med senere ændringer, dvs. værgemål for mindreårige, jf. værgemålslovens § 2, værgemål for sindssyge eller personer med særligt svækket helbred mv. og eventuelt fratagelse af handleevne i forbindelse hermed, jf. nærmere lovens §§ 5 og 6, samt samværgemål, jf. lovens § 7. Personer, der er under samværgemål, er myndige, jf. lovens § 7, stk. 4.

At kravet skal udspringe af værgens »tilsidesættelse af sine forpligtelser som væрге«, skal forstås bredt. Foruden tilfælde af tilegnelse af midler og lignende tilhørende den umyndige mv. omfatter formuleringen tilfælde, hvor værgen misbruger sin stilling ved at undlade at afbryde forældelsen af et krav mod værgen selv. Bestemmelsen vil også omfatte tilfælde, hvor den, der er under værgemål, har et erstatningskrav mod en tredjemand, f.eks. i anledning af en trafikulykke, og hvor værgen pådrager sig ansvar ved at undlade at afbryde forældelsesfristen for dette erstatningskrav.